

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Інноваційні технології педагогічної діяльності вищої освіти сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Шифр та назва спеціальності

D2 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ННІ Економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу

Спеціалізація**Кафедра**

Обліку і фінансів (205)

Освітня програма

Фінанси, банківська справа та страхування

Тип дисципліни

Обов'язкова

Рівень освіти

Третій (освітньо-науковий)

Форма навчання

Денна, заочна

Семестр

4

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Осипова Світлана Костянтинівна

Svitlana.Osipova@khp.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і фінансів

Авторка понад 40 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка з курсів: «Банки та банківська справа», «Міжнародний банківський бізнес», «Страхування та страхова справа», «Банківський менеджмент»..

[Детальніше про викладача на сайті](#)

Загальна інформація

Анотація

Освітній компонент спрямовано на оволодіння теоретичними та практичними основами проектування та впровадження інноваційних технологій викладання фахових дисциплін, що складають інформаційно-технологічний базис підготовки фахівців сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Розглянуто засади інноваційної педагогічної діяльності, сучасні технології навчання та оцінювання, а також інструменти цифрової трансформації освітнього процесу; оговорено методику проектування освітніх програм і питання педагогічного менеджменту. Особливу увагу приділено специфіці підготовки фахівців у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку в контексті сучасних вимог ринку праці та стандартів вищої освіти.

Мета та цілі дисципліни

Виробити у аспіранта теоретичні уявлення та практичні навички щодо методики та організації інноваційної педагогічної діяльності у в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; навчити проектувати освітні компоненти та впроваджувати прогресивні технології навчання, що забезпечують відповідність підготовки фахівців актуальним запитам фінансового ринку та вимогам державних стандартів вищої освіти в процесі науково-педагогічної роботи.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - залік.

Компетентності

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК08. Здатність дотримуватися етичних принципів та академічної доброчесності у науковій, педагогічній і професійній діяльності.

СК04. Здатність використовувати методи та інструменти наукових досліджень, застосовувати сучасні інформаційні технології, економіко-математичні моделі, інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи для обґрунтування, підтвердження/спростування гіпотез та визначення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондовому ринку.

СК06. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондовому ринку.

Результати навчання

РН04. Застосовувати сучасні інформаційні технології та системи, програмне забезпечення у науковій діяльності для пошуку та критичного аналізу інформації.

РН07. Вільно презентувати та обговорювати результати своєї наукової діяльності державною та англійською мовами в усній та письмовій формах, розуміти іншомовні професійні, наукові та навчальні публікації з відповідної тематики.

РН08. Застосовувати інноваційні педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням етичних принципів та норм академічної доброчесності.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 20 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 80 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Освітній компонент «Інноваційні технології педагогічної діяльності вищої освіти сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-наукової програми безпосередньо спирається на наступні освітні компоненти: Студії з фінансів і банківської справи; Сучасні методи досліджень з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі; Педагогіка і психологія вищої освіти з методикою викладання.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться із застосуванням інтерактивних методів та інноваційних освітніх технологій. Практичні заняття реалізуються у формі семінарів із використанням командної роботи, кейс-орієнтованого консультування та інструментів зворотного зв'язку між здобувачами. Освітній процес базується на поєднанні теоретичної підготовки з імітаційним моделюванням професійних ситуацій у фінансовій сфері.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Теми лекцій	Кількість годин
Тема 1. Інноваційна педагогічна діяльність у вищій освіті: сутність, структура та тенденції розвитку Поняття педагогічна діяльність. Класифікація педагогічних інновацій. Структура інноваційної педагогічної діяльності викладача вищої школи. Нормативно-правове забезпечення інноваційної освітньої діяльності в Україні.	2
Тема 2. Технології активного та проблемного навчання у підготовці фахівців фінансового профілю Активне навчання: концептуальні засади та відмінності від традиційних підходів. Таксономія Блума. Проблемне навчання: принципи, етапи організації, специфіка застосування у фінансових дисциплінах. Метод кейсів. Метод проектів у фінансовій освіті.	4
Тема 3. Цифрові технології та е-навчання у підготовці фахівців фінансово-банківської сфери Цифрова трансформація вищої освіти: концептуальні рамки та Болонський процес. Цифрові інструменти навчання. Гейміфікація та симуляційні технології у фінансовій освіті. Технологія змішаного навчання: моделі та їх реалізація. Кібербезпека та академічна доброчесність.	4
Тема 4. Проектування освітніх компонентів професійної підготовки фінансового профілю Конструктивне узгодження як методологічний принцип проектування освітньої компоненти. Результати навчання: класифікація за рівнями, вимоги до формулювання. Структура силабусу. Вибір навчальних активностей залежно від результатів навчання у фінансових дисциплінах. Система оцінювання навчальних досягнень.	2
Тема 5. Студентоцентризований підхід та інклюзивне навчання у вищій фінансовій освіті Студентоцентризоване навчання : принципи, характеристики, відмінності від традиційного підходу. Диференціація та індивідуалізація навчання з фінансових дисциплін. Розмаїтість студентського контингенту. Інклюзивна вища освіта: законодавча база України та Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю.	2
Тема 6. Наукова та дослідницька складова педагогічної діяльності викладача вищої фінансової школи Дослідницько орієнтоване навчання: моделі інтеграції науки і освіти. Академічне письмо і наукова комунікація у фінансових науках. Залучення студентів до наукових досліджень.	4
Тема 7 Розвиток педагогічної майстерності та самовдосконалення науково-педагогічного працівника Педагогічна майстерність: структурні компоненти, критерії та рівні. Неперервна педагогічна освіта. Педагогічне портфоліо викладача ВНЗ. Рефлексія як механізм педагогічного самовдосконалення.	2
Загальна кількість годин	20

Практичні заняття

Теми практичних/семінарських занять	Кількість годин	Вагові коефіцієнти a
Тема 1. Інноваційна педагогічна діяльність у вищій освіті: сутність, структура та тенденції розвитку Специфіка інноваційних процесів у закладах вищої освіти, що готують фахівців у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Цифрова трансформація. Глобальні тенденції розвитку вищої освіти.	2	0,12
Тема 2. Технології активного та проблемного навчання у підготовці фахівців фінансового профілю Технологія розробки фінансових кейсів. Ділові та рольові ігри у навчанні банківської справи та фінансах: проектування та оцінювання. Технологія «перевернутого класу». Колаборативне навчання.	4	0,24
Тема 3. Цифрові технології та е-навчання у підготовці фахівців фінансово-банківської сфери Системи управління навчанням – дидактичний потенціал для фінансових дисциплін. Масові відкриті онлайн-курси – аналіз курсів із фінансів, банківської справи, страхування. Адаптивне навчання та штучний інтелект в освітньому процесі.	4	0,24
Тема 4. Проектування освітніх компонентів професійної підготовки фінансового профілю Навчально-методичне забезпечення дисципліни: підручники, монографії, нормативні документи. Практичні підходи розробки силабусу. Шкала оцінювання: ЄКТС, національна шкала; вимоги до прозорості критеріїв.	2	0,12
Тема 5. Студентоцентрикований підхід та інклюзивне навчання у вищій фінансовій освіті Універсальний дизайн для навчання. Мотивація студентів у вивченні фінансових дисциплін. Менторинг та академічне консультування студентів.	2	0,12
Тема 6. Наукова та дослідницька складова педагогічної діяльності викладача вищої фінансової школи Наукові школи у сфері фінансів, банківської справи та страхування в Україні. Наукометрія та академічна репутація: індекс Хірша, ORCID, Google Scholar, ResearchGate.	4	0,24
Тема 7. Розвиток педагогічної майстерності та самовдосконалення науково-педагогічного працівника Персональний бренд викладача у цифровому просторі. Міжнародна академічна мобільність. Академічна кар'єра. Ментальне здоров'я та стресостійкість науково-педагогічного працівника: профілактика професійного вигорання.	2	0,12
Загальна кількість годин	20	$\sum_{i=1}^n a_i = 1,2$

Контрольні роботи

Теми контрольних робіт	Вагові коефіцієнти b
Комплексна контрольна робота з компонента «Інноваційні технології педагогічної діяльності вищої освіти сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку». Вирішення практичних завдань та ситуацій.	1,6
Загалом	$\sum_{i=1}^m b_i = 1,6$

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу та виконання індивідуального завдання.

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
Тема 1. Інноваційна педагогічна діяльність у вищій освіті: сутність, структура та тенденції розвитку Світові моделі інноваційного розвитку вищої фінансово-економічної освіти. Особливості імплементації вимог професійних стандартів (банківська справа, страхування, фондовий ринок) в інноваційні освітні технології.	6
Тема 2. Технології активного та проблемного навчання у підготовці фахівців фінансового профілю Інноваційні методи активного навчання для формування професійних компетентностей майбутніх банківських працівників. Проблемне навчання як технологія моделювання реальних фінансових ситуацій, ризик-менеджменту та прийняття рішень у страховій діяльності.	6
Тема 3. Цифрові технології та е-навчання у підготовці фахівців фінансово-банківської сфери Концептуальні моделі цифрової компетентності викладача фінансових дисциплін. Інноваційні цифрові платформи та інструменти для підготовки фахівців з фінансового моніторингу, банківського нагляду, страхового менеджменту та операцій на фондовому ринку.	6
Тема 4. Проектування освітніх компонентів професійної підготовки фінансового профілю Методологія проектування освітніх програм з фінансів, банківської справи, страхування на основі компетентнісного підходу. Інтеграція вимог професійних стандартів (банківський працівник, страховий агент, фахівець з цінних паперів) у зміст освітніх компонентів.	6
Тема 5. Студентоцентрований підхід та інклюзивне навчання у вищій фінансовій освіті Студентоцентроване навчання як основа формування індивідуальних освітніх траєкторій для майбутніх фахівців з банківської справи, страхування та фондового ринку. Андрагогічні засади навчання дорослих у системі підготовки магістрів та аспірантів фінансово-банківського профілю.	6
Тема 6. Наукова та дослідницька складова педагогічної діяльності викладача вищої фінансової школи Дослідницько-орієнтоване навчання при підготовці фахівців з фінансового аналізу, банківського ризик-менеджменту, актуарних розрахунків та управління інвестиційними портфелями. Методологія залучення аспірантів до наукових проектів у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	6
Тема 7. Розвиток педагогічної майстерності та самовдосконалення науково-педагогічного працівника Іподвійна компетентність викладача вищої фінансової школи: поєднання глибоких фахових знань (фінанси, банківська справа, страхування, фондовий ринок) та володіння інноваційними педагогічними технологіями. Моделі неперервного професійного розвитку викладачів фінансових дисциплін.	6
Загальна кількість годин	42

Тематика індивідуальних завдань

Тематика індивідуальних завдань передбачає поглиблене опрацювання ключових аспектів теорії та методології наукових досліджень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, зокрема концептуальних засад інноваційних технологій педагогічної діяльності вищої освіти сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Здобувач обирає конкретну тему в межах загальної тематики за погодженням з викладачем. Завдання виконується протягом навчальних тижнів і подається на перевірку до залікового тижня.

Теми індивідуального завдання

Тема 1. Адаптація європейських підходів до інноваційної педагогічної діяльності в українських закладах вищої освіти фінансового профілю.

Тема 2. Компаративний аналіз моделей змішаного навчання в системі вищої фінансово-освіти.

Тема 3. Інтерактивні технології для формування навичок фінансового аналізу та роботи з фондовими інструментами.

Тема 4. Моделі студентоцентрованого навчання у підготовці фахівців зі страхування та фондового ринку.

Тема 5. Специфіка застосування цифрових технологій для симуляції банківських та страхових процесів.

Тема 6. Технологія кейс-стаді у викладанні дисциплін фінансово-банківського циклу

Тема 7. Інноваційні підходи до формування результату навчання та критеріїв оцінювання у фахових дисциплінах.

Тема 8. Методологічні основи інтеграції дослідницького компонента в освітній процес підготовки фахівців з фінансів та страхування.

Тема 9. Інклюзивні підходи у викладанні фінансових дисциплін для різних категорій здобувачів.

Тема 10. Адаптація європейських освітніх стандартів підготовки фахівців з фінансів до національної системи вищої освіти України.

Тема 11. Інноваційні форми інтеграції наукових досліджень в освітній процес з фінансових дисциплін.

Тема 12. Інноваційні підходи до організації самостійної роботи студентів у контексті компетентнісної парадигми вищої фінансової освіти.

Тема 13. Сучасні підходи до формування академічної репутації викладача у професійному середовищі

Тема 14. Технологія проєктного навчання як засіб формування професійної компетентності майбутніх фахівців фондового ринку.

Загальна кількість балів

38

Загалом

$\sum_{i=1}^n c_i=1,2$

Неформальна освіта

Здобувач має можливість перезарахувати окремі теми дисципліни шляхом: проходження професійних курсів чи тренінгів, онлайн-освіти, професійних стажувань, у сфері, що відповідає навчальним цілям дисципліни.

Для зарахування необхідно надати: сертифікат (електронний або друкований) про проходження курсу/стажування, опис програми тренінгу із зазначенням змісту тем, обсягу та тривалості.

Рекомендовані курси, тренінги, стажування

1. Онлайн-курс Інклюзивне онлайн-викладання Teach-Out (Coursera). (Можливість перезарахування Тем 5 Студентоцентрований підхід та інклюзивне навчання у вищій фінансовій освіті - 2 години).

<https://www.coursera.org/learn/inclusive-online-teaching>

2. Онлайн-курс Як навчати в цифровому світі (Prometheus). (Можливість перезарахування Теми 3. Цифрові технології та е-навчання у підготовці фахівців фінансово-банківської сфери- 4 години).

<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/how-to-teach-in-a-digital-world/>

3. Онлайн-курс Дизайн-мислення для інновацій (Prometheus). (Можливість перезарахування Теми 2. Технології активного та проблемного навчання у підготовці фахівців фінансового профілю - 4 години).

<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/design-thinking-for-innovation/>

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/conv#n7>.
3. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
4. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти : монографія / Л. З. Ребуха. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с.
5. Хіцан Д. В. Інноваційні технології у фінансовій сфері: узагальнення світового досвіду. Бізнес Інформ. 2024. № 8. С. 189–195.
6. Педагогіка вищої школи. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / за ред. В. Е. Лунячека, Н. О. Ткачової. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. 2024. 344 с.
7. Білик В., Дерев'янку Д., Болюренко І. Інноваційні технології як драйвери глобального економічного розвитку освіти. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2024. Т. 9, № 2. С. 368–373.
8. Інновації і трансфер технологій: методи, моделі та механізми управління : колективна монографія / В. А. Омеляненко. Суми : Інститут стратегій інноваційного розвитку і трансферу знань, 2023. 370 с.
9. Осипова С.К., Горох, О. В. Остапенко, Р. М. Цифрова трансформація інноваційно-інвестиційного розвитку підприємництва при виборі сучасних бізнес-моделей. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. Харків: ДБТУ, 2024. Вип. 2 (36). С. 39–50. URL: http://economic_strategy_journal.btu.kharkiv.ua/esptssd/uk/article/view/113
10. Осипова С., Назарова Т., Татаринцева Ю. The role of a leader in the processes of social responsibility of business and management of the company's financial activities. Економічний вісник Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет». 2023, №1, С. 158-164. URL: <https://doi.org/10.32434/2415-3974-2022-17-1-158-164>
11. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / Л. В. Задорожна-Княгницька, М. М. Нетреба, О. П. Бодик. Одеса: Купрієнко С. В, 2022. 309 с.
12. Євсюков О. Ф. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник для здобувачів третього освітньо-наукового рівня. Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків: ХНАУ, 2021. 264 с.

Додаткова література

1. Фінансові технології : навчальний посібник / В. В. Корнеєв, О. І. Береславська, А. І. Гулей та ін. Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. 244 с.
2. Копитко М. І., Блага Н. В. Управління інноваціями та інвестиціями : навчальний посібник у схемах і таблицях. Вид. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 296 с.
3. Інноваційні педагогічні технології : навчальний посібник / І. М. Дичківська К.: «Академвидав», 2013. 352 с.
4. Інноваційні освітні технології : навчальний посібник для вчителів загальноосвітніх навчальних закладів та менеджерів освітньої галузі / Упор. Стрілюк О. Б. Чернігів : Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, 2023. 205 с.
5. Діджиталізація фінансової системи України: стан, проблеми та перспективи розвитку : монографія / М. А. Гапонюк, В. П. Опарін. Київ : КНЕУ, 2023. 248 с.

6. Осипова С.К, Деділова, Т. В. Трансформація освіти: індивідуальні траєкторії як ключ до успішного навчання. Актуальні проблеми освітньо-виховного процесу та шляхи їх вирішення в умовах сучасних викликів. Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т. Харків, 2023. С. 171–173.
7. Фінансова грамотність та цифрова трансформація освіти : колективна монографія / за ред. Н. М. Пантелєєвої. Черкаси : ЧІБС УБС, 2022. 190 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL:<http://www.kmu.gov.ua>
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL:<http://www.minfin.gov.ua>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL:<http://www.ukrstat.gov.ua>

Система оцінювання

Академічні успіхи здобувача вищої освіти визначаються за допомогою критеріїв та системи оцінювання знань та вмінь здобувачів, яка використовується в НТУ "ХПІ" (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2025/03/Polozhennya-pro-kryteriyi-otsinyuvannya-znan-ta-vmin-i-pro-rejtyng-zdobuvachiv.pdf>) Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, а також контрольних робіт. Підсумковий контроль здійснюється за результатами диференційованого заліку або в результаті накопичення оцінок з окремих тем у разі виконання здобувачем усіх видів поточних контрольних заходів. За умовами виконання здобувачем контрольної роботи з навчальної дисципліни на контрольному заході, але за відсутності результатів поточного контролю (практичні заняття), здобувач не може бути атестованим із навчальної дисципліни до ліквідації ним поточної заборгованості. Розрахункове значення у кількісній формі підсумкової оцінки визначається за формулою:

$$O = \Sigma(K_i \times O_i) / \Sigma K_i$$

де K_i – кількість кредитів i -го виду занять; O_i – оцінка у кількісній формі (бали) з i -го виду занять. Розподіл кредитів за видами занять з дисципліни

Види занять	Кількість кредитів / ваговий коефіцієнт (K_i)	Максимальна оцінка (O_i), бали	$K_i \times O_i$ (Максимум)
Практичні роботи	1,2	100	120
Контрольна робота	1,6	100	160
Індивідуальне завдання	1,2	100	120
	$\Sigma K_i=4$		$\Sigma K_i \times O_i = 400$

Оцінювання кожного виду занять (O_i)

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

здійснюється за 100-бальною шкалою.

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Завідувач кафедри

Олександр МАНОЙЛЕНКО

Гарант ОП

Олександр МАНОЙЛЕНКО